

Sygn. akt II DOW 43/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Duś (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Tomczyński

Ławnik SN Joanna Rebisz-Wojtala

Protokolant Anna Rusak

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. - A. Z.–H.

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t. j., Dz.U. z 2021 r. poz. 66)

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego Rafała Sławnikowskiego

po rozpoznaniu w Sądzie Najwyższym Izbie Dyscyplinarnej

na rozprawie w dniu 8 marca 2022 r.

odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego z dnia 30 czerwca 2021 r. od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt I PK SD [...]

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze

orzeka:

I. zmienia zaskarżone orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 31 maja 2021 r., sygn. akt PK I SD [...], w ten sposób, że uznaje obwinioną A. Z.- H. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. za winną:

1. tego, że w okresie od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia 28 kwietnia 2017 r. pozostając referentem sprawy o sygn. akt PR Ds. [...], doprowadziła do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji P. J., w ten sposób, że nie zbadała zarówno w toku prowadzonego śledztwa, jak i poprzez wyłączenie materiałów do odrębnego postępowania, okoliczności czy, zachowanie wskazanego funkcjonariusza, polegające na niepodjęciu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze;

2. oczywistej i rażącej obrazę przepisów postępowania karnego - art. 9 § 1 k.p.k. i art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zaniechanie podjęcia działań zmierzających do wszczęcia postępowania przygotowawczego na podstawie zeznań świadków E. G., M. G. i P. J., złożonych w dniu 26 czerwca 2017 r. i 9 sierpnia 2017 r., w toku rozprawy przed Sądem Rejonowym w K., zainicjowanej skierowaniem aktu oskarżenia w sprawie PR 3 Ds [...], doprowadzając w konsekwencji do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu okoliczności czy zachowanie funkcjonariusza Policji P. J. polegające na nieprzeprowadzeniu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze;

II. na podstawie art. 142 § 1 pkt 4 ustawy Prawo o prokuraturze wymierza obwinionej karę przeniesienia na inne miejsce służbowe w obszarze Prokuratury Regionalnej w R.;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wszczął na żądanie Prokuratora Regionalnego w Ł. postępowanie

wyjaśniające dotyczące dopuszczenia się przez prokurator Prokuratury Rejonowej w K. A. Z. – H. oczywistej i rażącej obrazę przepisów procedury karnej, tj. art. 9 § 1 k.p.k. oraz art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., poprzez zaniechanie podjęcia czynności procesowych w toku śledztwa prowadzonego pod sygnaturą PR Ds. [...] oraz na etapie postępowania sądowego przedmiotowej sprawy (akta główne sygn. PK I SD [...], k. 6v).

Ustalenia tego postępowania implikowały wydanie przez Prokuratora Okręgowego w O. w dniu 13 października 2020 r. zarządzenia którym wymierzył prokurator A. Z.-H. karę porządkową upomnienia za przewinienia służbowe, polegające na:

1. oczywistej i rażącej obrazie przepisów postępowania karnego, zawartych w art. 9 § 1 k.p.k. i art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., poprzez to, że w okresie od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia 28 kwietnia 2017 r., pozostając referentem sprawy o sygnaturze PR Ds. [...] doprowadziła do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji P. J., w ten sposób, że nie zbadala, zarówno w toku prowadzonego śledztwa, jak i poprzez wyłączenie materiałów do odrębnego postępowania, okoliczności czy zachowanie wskazanego funkcjonariusza, polegające na niepodjęciu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków, określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. za popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze;
2. oczywistej i rażącej obrazie przepisów postępowania karnego, a to art. 9 § 1 k.p.k. i art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zaniechanie podjęcia działań zmierzających do wszczęcia postępowania przygotowawczego na podstawie zeznań świadków E. G., M. G. i P. J., złożonych w dniach 26 czerwca 2017 r. i 9 sierpnia 2017 r., w toku rozprawy przed Sądem Rejonowym w K. zainicjowanej skierowaniem aktu oskarżenia w sprawie PR 3 Ds. [...], doprowadzając w konsekwencji do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu okoliczności czy zachowanie funkcjonariusza

Policji P. J. polegające na nieprzeprowadzeniu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. za popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze (akta główne sygn. PK I SD [...], k. 6-6v).

W dniu 22 października 2020 r. prokurator A. Z.-H. wniosła sprzeciw od ukarania jej karą porządkową upomnienia. Zarządzeniem z dnia 25 listopada 2020 r. Prokurator Regionalny w Ł. uchylił karę porządkową upomnienia i na podstawie art. 149 § 4 ust. 3 Prawa o Prokuraturze przekazał sprawę za pośrednictwem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym (akta główne sygn. PK I SD [...], k. 9 - 12).

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, po rozpoznaniu w dniach 7 kwietnia 2021 r. i 31 maja 2021 r. sprawy dyscyplinarnej prokurator A. Z.- H., obwinionej:

1. o to, że w okresie od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia 28 kwietnia 2017 r., pozostając referentem sprawy o sygnaturze PR Ds. [...], doprowadziła do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji P. J., w ten sposób, że nie zbadała zarówno w toku prowadzonego śledztwa, jak i poprzez wyłączenie materiałów do odrębnego postępowania, okoliczności czy, zachowanie wskazanego funkcjonariusza, polegające na niepodjęciu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków, określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 Prawa o prokuraturze;

2. o oczywistą i rażącą obrazę przepisów postępowania karnego, a to art. 9 § 1 k.p.k. i art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie podjęcia działań zmierzających do wszczęcia postępowania przygotowawczego na podstawie zeznań świadków E. G., M. G. i P. J., złożonych w dniu 26 czerwca 2017 r. i 9 sierpnia 2017 r., w toku rozprawy przed

Sądem Rejonowym w K., zainicjowanej skierowaniem aktu oskarżenia w sprawie PR 3 Ds. [...], doprowadzając w konsekwencji do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu okoliczności czy zachowanie funkcjonariusza Policji P. J. polegające na nieprzeprowadzeniu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 Prawa o prokuraturze, uniewinnił obwinioną od popełnienia zarzuconych jej deliktów dyscyplinarnych (akta główne sygn. PK I SD [...], k. 44 - 55).

Odwołanie od powyższego orzeczenia wniosł Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego, zaskarżając je w całości na niekorzyść prokurator A. Z.–H. zarzucając:

1. obrazę przepisu postępowania, a mianowicie art. 410 k.p.k. wskutek oparcia orzeczenia z dnia 31 maja 2021 r. wydanego w sprawie PK I SD [...] w zakresie uniewinnienia obwinionej od popełnienia obu przewinień dyscyplinarnych jedynie na części ujawnionych okoliczności, to jest z pominięciem:

1. tego, że zeznania w dniu 18 stycznia 2017 r. od M. G. i R. G. przyjęli funkcjonariusze zatrudnieni w tym samym KPP w K., co P. J., co miało wpływ na treść orzeczenia, gdyż w świetle tego, kto przeprowadził czynności przesłuchania należy stwierdzić, że treść tych zeznań, właśnie dlatego, że była nieprecyzyjna i zaledwie sygnalistyczna rodziła konieczność wykonania przez prokuratora własnych czynności dowodowych lub zainicjowania odrębnego postępowania przygotowawczego;
2. tego, że składając zeznania w trakcie rozprawy w dniu 9 sierpnia 2017 r. P. J. podał, iż nie pamięta swojej rozmowy z R. G., co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem z uwagi na niepamięć P. J. jego przesłuchanie na rozprawie z oczywistych względów nie wyjaśniło kwestii ewentualnych zaniechać ze strony dzielnicowego, co rodziło konieczność przeprowadzenia w odrębnym postępowaniu kolejnych czynności dowodowych zmierzających do ustalenia, jak przebiegała rozmowa pomiędzy dzielnicowym a matką

pokrzywdzonej oraz czy i jakie działania podjął P. J. w związku z tą rozmową;

3. treści stanowiska prokurator A. Z.-H., która podała, że zaniechała przeprowadzenia czynności dowodowych lub zainicjowania odrębnego postępowania w zakresie ewentualnego niedopełnienia obowiązków przez dzielnicowego, bowiem zna go od wielu lat i uważa, że wykonuje on czynności wzorcowo, co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem stanowisko to przesądza, iż do zaniechać prokuratora nie doszło w wyniku zaniedbania, czy przeoczenia ale wskutek wyjątkowo nieracjonalnie motywowanej decyzji,
4. faktu, że do zbadania sprawy ewentualnego niedopełnienia obowiązków przez dzielnicowego doszło jedynie wskutek zapoznania się z aktami sprawy przez prokuratora wykonującego czynności służbowe w Prokuraturze Regionalnej w Ł. w związku ze sporządzaniem oceny wniosku obrońcy już wówczas skazanego E. G., co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem stanowi okoliczność składającą się na ustalenia faktyczne, które wypełniają znamię rażącej obrazy prawa;
5. faktu, że prokurator wszczynający śledztwo prowadzone ostatecznie pod sygnaturą PO IV [...] dysponował tymi samymi danymi, o których obwiniona wiedziała w pierwszej połowie 2017 r. i na ich podstawie uznał że zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przez policjanta, co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem stanowi okoliczność składającą się na ustalenia faktyczne, które wypełniają znamię rażącej obrazy prawa,
6. obrazę przepisu postępowania, a mianowicie art. 7 k.p.k. wskutek naruszenia zasad prawidłowego rozumowania, które to naruszenie polegało na przyjęciu, że obwiniona w czasie przewinień służbowych знаła treść zapisu w notatniku P. J., dotyczącego rozmowy dzielnicowego z R. G. oraz fakt konsultowania przez dzielnicowego z Wydziałem Kryminalnym KPP w K. ewentualnych działań policyjnych związanych z informacją pozyskaną w trakcie tej rozmowy, podczas gdy dane te zostały ujawnione dopiero po dniu 1 kwietnia zmieniono wyrok uznając prokurator A. Z.-H. za winną przewinień dyscyplinarnych polegających na tym, że w okresie od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia 28 kwietnia 2017 r. pozostając referentem sprawy o sygn. akt PR

Ds. [...], doprowadziła do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji P. J., w ten sposób, że nie zbadła zarówno w toku prowadzonego śledztwa, jak i poprzez wyłączenie materiałów do odrębnego postępowania, okoliczności czy, zachowanie wskazanego funkcjonariusza, polegające na niepodjęciu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 Prawa o prokuraturze oraz oczywistej i rażącej obrazy przepisów postępowania karnego - art. 9 § 1 k.p.k. i art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zaniechanie podjęcia działań zmierzających do wszczęcia postępowania przygotowawczego na podstawie zeznań świadków E. G., M. G. i P. J., złożonych w dniu 26 czerwca 2017 r. i 9 sierpnia 2017 r., w toku rozprawy przed Sądem Rejonowym w K., zainicjowanej skierowaniem aktu oskarżenia w sprawie PR 3 Ds [...], doprowadzając w konsekwencji do co najmniej dwuletniej zwłoki w ustaleniu okoliczności czy zachowanie funkcjonariusza Policji P. J. polegające na nieprzeprowadzeniu czynności służbowych w związku ze zgłoszeniem o popełnieniu przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. na szkodę małoletniej E. G., wyczerpało znamiona niedopełnienia obowiązków określonego w art. 231 § 1 k.k., tj. o popełnienie przewinienia służbowego określonego w art. 137 § 1 pkt 1 Prawa o prokuraturze. Na podstawie art. 142 § 1 pkt 4 Prawa o prokuraturze Sąd wymierzył obwinionej karę przeniesienia na inne miejsce służbowe w obszarze Prokuratury Regionalnej w R.

Zarzut odwoławczy wskazany w pkt 1 lit. a dotyczy obrazy przepisu postępowania art. 410 k.p.k. wskutek oparcia zaskarżonego orzeczenia jedynie na części ujawnionych okoliczności, tj. z pominięciem tego, że zeznania w dniu 18 stycznia 2017 r. od M. G. i R. G. przyjęli funkcjonariusze zatrudnieni w Komendzie Powiatowej Policji w K., której funkcjonariuszem jest również P. J., co miało wpływ na treść orzeczenia, gdyż w świetle tego, kto przeprowadził czynności przesłuchania należy stwierdzić, że treść tych zeznań, właśnie dlatego, że była nieprecyzyjna i zaledwie sygnalistyczna implikowała 2019 r., to jest po zapoznaniu się z aktami sprawy przez prokurator wykonującą czynności służbowe w Prokuraturze Regionalnej

w Ł., a przewinienia zarzucone obwinionej miały miejsce w okresie styczeń-sierpień 2017 r., co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem skutkowało przyjęciem przez Sąd I Instancji błędnego ustalenia faktycznego, że obwiniona w czasie czynów wiedziała, iż P. J. postąpił prawidłowo, gdy tymczasem w czasie czynów wiedza ta była obwinionej niedostępna z tego powodu, że o nią nie zabiegała;

7. obrazę prawa materialnego, to jest art. 137 § 1 Prawa o prokuraturze poprzez przyjęcie, że zachowanie zarzucone A. Z.-H. można byłoby (przy przyjęciu że stanowiły obrazę prawa) uznać za rażące w rozumieniu art. 137 § 1 Prawa o prokuraturze tylko wówczas, gdyby funkcjonariusz Policji P. J. faktycznie dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i uniknął za nie odpowiedzialności karnej, podczas gdy prawidłowa wykładnia zapisu rażąca obraza prawa wskazuje także na zachowanie, które jedynie stwarza zagrożenie wyrządzeniem szkody, nawet jeśli szkoda ta w efekcie nie wystąpi, które to zagrożenie

8. w niniejszej sprawie przyjęło postać dwuletniej zwłoki w zbadaniu kwestii ewentualnej odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji oraz przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie niedopełnienia obowiązków przez dzielnicowego wyłącznie wskutek zapoznania się z aktami sprawy przez prokuratora wykonującego czynności służbowe w Prokuraturze Regionalnej w Ł., bez którego interwencji, co najistotniejsze, śledztwo w sprawie zaniechać funkcjonariusza Policji

9. w ogóle nie byłoby prowadzone (k. 4 - 8).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, następnie uznanie obwinionej A. Z.-H. winną zarzuconych jej przewinień dyscyplinarnych i wymierzenie kary porządkowej upomnienia (k. 5v).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego zasługiwało na uwzględnienie, w konsekwencji czego

konieczność wykonania przez prokuratora własnych czynności dowodowych lub zainicjowania odrębnego postępowania przygotowawczego. Podniesiona przez skarżącego okoliczność ma istotne znaczenie, albowiem uwzględniając lakoniczność treści zeznań złożonych przez R. G. i M. G. oraz, że czynności procesowe były przeprowadzone przez osoby wykonujące obowiązki służbowe w tej samej co P. J. komendzie Policji (jak wynika z protokołów przesłuchań czynności te wykonali st. sierż. M. M. i st. asp. J. W.), doszło do sytuacji, jak ujął to skarżący w uzasadnieniu, że „dane w zakresie ewentualnego niedopełnienia obowiązków przez policjanta zbierają „jego koledzy””. Pominięcie tej okoliczności przez sąd I instancji w zakresie ustalenia stanu faktycznego prowadzić musiało w konsekwencji do wadliwości orzeczenia. Obwiniona zapoznając się z treścią zeznań złożonych przez ww. kobiety winna ocenić je również w kontekście tego, kto zeznania te przyjmował i z ostrożności, uwzględniając przy tym kilkuletnie doświadczenie na stanowisku prokuratora, podjąć działania prowadzące do weryfikacji okoliczności, w których funkcjonariusz Policji mógł nie dopełnić wszelkich ciążących na nim obowiązków. Nie można przy tym zapominać, że ewentualne niedopełnienie obowiązków dotyczyło czynu zabronionego o znacznym ciężarze gatunkowym. Treść zeznań M. G. „mama jednak nie poprzestała na słowach i zgłosiła to na Policję. Pamiętam, że później przyjechał dzielnicowy, ale ostatecznie nie było prowadzonej żadnej sprawy” nakładała na prokuratora profesjonalnie wykonującego swoje obowiązki czy to wszczęcie odrębnego postępowania przygotowawczego o czyn z art. 231 k.k. czy też przynajmniej przeprowadzenie we własnym zakresie czynności dowodowych pozwalających ocenić czy zachodzi uzasadnione podejrzenie zainicjowania takiego postępowania. Z tych też względów podniesiony zarzut Sąd ocenił jako zasadny.

Kolejny podniesiony w środku odwoławczym zarzut dotyczył obrazy przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k., polegającego na pominięciu, że P. J. w trakcie rozprawy w dniu 9 sierpnia 2017 r. zeznał, iż nie pamięta swojej rozmowy z R. G., co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem z uwagi na niepamięć P. J. jego przesłuchanie na rozprawie z oczywistych względów nie wyjaśniło kwestii ewentualnych zaniechań ze strony dzielnicowego, co rodziło konieczność przeprowadzenia w odrębnym postępowaniu kolejnych czynności dowodowych

zmierzających do ustalenia, jak przebiegała rozmowa pomiędzy dzielnicowym a matką pokrzywdzonej oraz czy i jakie działania podjął P. J. w związku z tą rozmową. Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 9 sierpnia 2017 r., P. J. zeznał „Ja znam R.G.. Kiedyś rozmawiałem z panią G. na temat tego, że pan G. miał objąć córkę pani G., ale ile lat temu to było to nie pamiętam. Nie pamiętam już dokładnie jak to było, ale ona zadzwoniła do mnie, że chciałyby porozmawiać. Ja wtedy rozmawiałem z panią G., rozmawiałem też z kimś z wydziału kryminalnego, wtedy ustaliliśmy, że jakby się te sygnały powtarzały to żeby to zgłosiła (...) O ile pamiętam, to z rozmowy wynikało, że dziadek miał objąć wnuczkę z tyłu za brzuch, przytulić, co wzbudziło zaniepokojenie. Przekazałem ten temat koledze z wydziału kryminalnego i wtedy ustaliliśmy, że jakby się coś takiego powtórzyło, to pani G. ma się z nim skontaktować.” Obowiązki oskarżyciela publicznego na tej rozprawie pełniła obwiniona i ujawnienie ww. okoliczności powinno doprowadzić do przeprowadzenia czynności wyjaśniających bierność po stronie dzielnicowego. Prokurator wie bowiem, że dla ścigania przestępstwa stypizowanego w art. 200 § 1 k.k. nie jest wymagane powtórzenie zachowania nacechowanego ingerencją w wolność seksualną innej osoby, nie mówiąc już o sytuacji gdy dotyczy to dziecka. Prokurator A. Z.-H., jak wynika z protokołu rozprawy, nie zadała pytań P. J., które na ówczesnym etapie mogły pomóc w karnoprawnej ocenie jego zachowania. Ponad miesiąc wcześniej R. G. złożyła przed sądem zeznania w których precyzyjnie podała „Pojechałam na policję i zgłosiłam sprawę, przyjechał policjant, córka powiedziała co było. Dwa razy pytałam policjanta co się dzieje ze sprawą, mówił, że musi porozmawiać z kolegą ale sprawa ucichła. Ten policjant jest z L. ma na imię P.”. Na tej samej rozprawie M. G. zeznała „Mama zadzwoniła do naszego posterunkowego i zgłosiła sprawę. On miał coś działać robić, była cisza nic nie zrobił. Dzielnicowy ma na imię P., nie znam nazwiska”. Jak wynika z protokołów obu tych rozpraw obecna na nich była prokurator A. Z.-H.. Rozbieżność zeznań pomiędzy wersją przedstawioną przez P. J. oraz paniami G., których zeznania względem siebie były wzajemnie spójne i nie rodziły podejrzeń co do nieprawdziwości, obligowały oskarżyciela publicznego do usunięcia tych wątpliwości, nadto rozważenia czy funkcjonariusz Policji „czekając na powtórkę zachowania dziadka” nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 231 k.k. Zatem

przy uwzględnieniu wymagań sprecyzowanych w art. 410 k.p.k., zgodnie z którymi wyrokowanie odbywa się na podstawie całokształtu ujawnionych w toku rozprawy okoliczności, podniesiony przez skarżącego zarzut odwoławczy Sąd ocenił jako w pełni zasadny.

W pkt 1 c odwołania wskazano obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. polegającą na pominięciu treści stanowiska obwinionej, która podała, że zaniechała przeprowadzenia czynności dowodowych lub zainicjowania odrębnego postępowania w zakresie ewentualnego niedopełnienia obowiązków przez dzielnicowego, bowiem zna go od wielu lat i uważa, że wykonuje on czynności wzorcowo, co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem stanowisko to przesądza, iż do zaniechać prokuratora nie doszło w wyniku zaniedbania czy przeoczenia ale wskutek wyjątkowo nieracjonalnie motywowanej decyzji. Istotnie, sąd I instancji pominął w ustaleniach faktycznych kwestię motywacji obwinionej, podczas gdy uwzględnienie jej tłumaczenia implikuje ocenę zachowania obwinionej jako oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa. Obwiniona uzasadniła, że zaniechała przeprowadzenia czynności dowodowych bądź wszczęcia postępowania w zakresie ewentualnego niedopełnienia obowiązków przez P. J. opierając się jedynie na pozytywnej ocenie tego funkcjonariusza wynikającej z uprzedniej z nim współpracy. Kierowała się zatem niedopuszczalnymi przesłankami, albowiem w procedurze karnej nie została ujęta ujemna przesłanka odpowiedzialności karnej sprowadzająca się do uznania, że wcześniej ktoś rzetelnie czy nawet wzorcowo wykonywał swoje obowiązki. Dlatego też i ten zarzut sformułowany w odwołaniu został oceniony jako w pełni uprawniony. W ocenie Sądu to właśnie przyjęta przez obwinioną linia obrony tłumacząca jej bierność stanowi podstawę oceny przemawiającej za uznaniem jej zachowania za wyczerpujące znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 137 § 1 pkt 1 Prawa o prokuraturze, pojęcie obrazy przepisów prawa stanowiącej podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratora zawiera dwa określenia, tj. musi być ona oczywista oraz rażąca. Zatem zachowanie prokuratora, będące podstawą odpowiedzialności

dyscyplinarnej, wymaga zrealizowania łącznie znamion rażącej i oczywistej obrazy prawa.

Wedle wyrażonego przez Sąd Najwyższy poglądu przewinienie dyscyplinarne może „stanowić równocześnie rażące i oczywiste naruszenie przez prokuratora przepisów prawa. Oba te warunki owej - podlegającej ocenie - obrazy prawa, muszą zatem zaistnieć kumulatywnie. Innymi słowy, dla uznania, iż prokurator dopuścił się tej postaci przewinienia dyscyplinarnego nie wystarczy by ta obraza prawa była tylko oczywista, bądź też by była tylko rażąca, skoro (...) została określona dwoma tymi przymiotnikami, które to dopiero łącznie wyznaczają przedmiotowe znamiona tej postaci przewinienia dyscyplinarnego. Tak w judykatach Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego dotyczących wymaganych znamion deliktów dyscyplinarnych zarzucanych sędziom, jak i prokuratorom w toczących się przeciwko nim postępowaniach dyscyplinarnych, jak też i w literaturze przedmiotu, od lat konsekwentnie podkreśla się, że obraza przepisów prawa jest oczywista, gdy popełniony błąd jest łatwy do stwierdzenia i bez głębszej analizy można zastosować właściwy przepis, a samo to rozumienie przepisu prawa nie powinno budzić wątpliwości u przeciętnej osoby o kwalifikacjach prawniczych” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2013 r., sygn. akt SDI 19/13, LEX nr 1363208). „Z kolei obraza przepisów prawa jest wtedy rażąca, jeżeli rodzi konsekwencje w postaci narażenia na szwank praw i interesów stron, albo wyrządzenia szkody będącej następstwem decyzji lub działania podjętego przez wykonującego swoje obowiązki służbowe” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt II DSI 60/18, LEX nr 2683422).

Podstawowym zadaniem prokuratora jest wszczęcie i przeprowadzenie postępowania przygotowawczego (art. 10 § 1 k.p.k.) oraz podejmowanie w nim czynności z urzędu (vide art. 9 § 1 k.p.k.) celem wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej (vide art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Zachowanie obwinionej w odczuciu pokrzywdzonych czynami popełnionymi przez E. G., jak i ich rodzin a także ogółu społeczeństwa odbierane może być jako wyraz zaprzeczenia idei praworządności. Przeciętny człowiek szukający pomocy u przedstawicieli organów Państwa powołanych do ścigania przestępstw, ma prawo

oczekiwać, że zgłoszenie popełnienia przestępstwa spotka się z właściwą reakcją. Nie ma w tym miejsca na oczekiwanie kolejnych ekscesów ze strony sprawcy czynów zabronionych. To nie jest kwestia spekulacji, graniczy bowiem z pewnością, że podjęcie działań w 2014 r. w stosunku do E. G. uniemożliwiłoby mu skrzywdzenie kolejnego dziecka. Do zbadania kwestii ewentualnej odpowiedzialności karnej funkcjonariusza Policji przystąpiono po upływie dwóch lat od ujawnienia okoliczności uzasadniających konieczność przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w zakresie niedopełnienia przez niego obowiązków. Zostało ono zainicjowane wyłącznie na skutek interwencji Prokuratury Regionalnej w Ł.. Funkcjonariusz Policji, szczególnie w kontekście przestępstw seksualnych na szkodę małoletnich, ma obowiązek wyjątkowo starannego realizowania ciążących na nim obowiązków, gdy tego nie czyni, zachodzi konieczność zbadania w kontekście prawnokarnym przyczyn i skutków jego zaniechania celem oceny czy przybrało ono postać niedopełnienia obowiązków stanowiącego przestępstwo stypizowane w art. 231 kk. W sytuacji gdy prokurator, opierając się na swojej subiektywnej pozytywnej ocenie funkcjonariusza odstępuje od zweryfikowania okoliczności jego bierności czy też nie wszczyna postępowania in rem, dopuszcza się obrazy przepisów art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k. oraz art. 10 § 1 k.p.k. Ocenie podlega jedynie wówczas czy natężenie tej obrazy kumulatywnie spełnia kryterium pozwalające na uznanie za obrazę rażącą i oczywistą. Sąd uwzględniając całokształt ujawnionych okoliczności niniejszej sprawy, stwierdza, że zachowanie obwinionej musi być uznane za wyczerpujące przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 Prawa o prokuraturze, cechujące się przy tym wysokim stopniem społecznej szkodliwości.

W doktrynie wyrażono pogląd, że „każdy prokurator odpowiedzialny jest za budowanie wizerunku Prokuratury jako całości. Poprzez godną i odpowiedzialną służbę, właściwą subsumpcję przepisów w prowadzonych postępowaniach, stanie na straży Konstytucji i prawa” (R. Kmiecik, Prawo o prokuraturze komentarz praktyczny, 2020, s. 341). Rozwijając tą myśl zauważyć trzeba, że każde zdarzenie z którego wynika pokrzywdzenie, w szczególności wyczerpujące znamiona przestępstwa, musi być oceniane w kontekście obowiązków nałożonych na prokuratora przepisami procedury karnej i tylko należyte stosowanie przepisów

pozwala na uniknięcie wtórnej wiktyimizacji pokrzywdzonego. Lekceważenie jego praw stoi w sprzeczności z zasadą sprawiedliwości i ideą praworządności.

Oceniając przedstawione wyżej zarzuty odwoławcze stwierdzić należy, że niedopuszczalne jest oparcie rozstrzygnięcia tylko na części materiału dowodowego sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., II KK 183/11, Legalis). Naruszenie normy art. 410 k.p.k. zachodzi, gdy sąd opiera „swoje ustalenia faktyczne na dowodzie, który nie został prawidłowo wprowadzony do materiału dowodowego, bądź też pominął go przy analizie i ocenie, pomimo jego dowodowego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd powinien bowiem dostrzegać i uwzględniać wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia dowody i wynikające z nich okoliczności faktyczne (...) Nie jest jednak wykluczone przyznanie wiarygodności jedynie części źródeł dowodowych, pod warunkiem logicznej poprawności wnioskowania i poprawnego ich wzajemnego skorelowania, opartego na wiedzy i wskazaniach doświadczenia życiowego, a przez to implikujących jednoznaczność ustaleń, eliminującą w tym zakresie jakiegokolwiek wątpliwości, prowadzącą do ocen alternatywnych. Oparcie rozstrzygnięcia na wszystkich ujawnionych dowodach nie zawsze jest możliwe. Taka sytuacja wystąpi, gdy między dowodami zaistnieją niedające się pogodzić sprzeczności. Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje przy tym pod ścisłą ochroną art. 4 k.p.k., w myśl którego organ procesowy jest zobowiązany do zbadania, a zatem poddania wnikliwej analizie wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt II DSI 38/18, OSNID 2020, nr 1).

Pozostałe zarzuty odwoławcze, w ocenie Sądu, nie zasługiwały na uwzględnienie albowiem podniesiona w nich obraza przepisów postępowania w żaden sposób nie miała wpływu na treść orzeczenia. Zarzut natomiast obraży prawa materialnego nie dotyczył bowiem kwalifikacji prawnej czynu a zgodnie z treścią przywołanego przez skarżącego przepisu art. 438 pkt 1 k.p.k. do takich sytuacji przepis ten się odwołuje.

Mając na względzie powyższe Sąd na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 Prawa o prokuraturze orzekł o zmianie zaskarżonego orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 31 maja 2021 r. uznając obwinioną za winną zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego o wymierzenie obwinionej kary porządkowej upomnienia, nie podzielił również przedstawionej na rozprawie odwoławczej argumentacji. Zgodnie bowiem z art. 149 § 3 Prawa o prokuraturze prokurator, któremu wymierzono karę porządkową upomnienia może wnieść sprzeciw do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem, który tę karę wymierzył. Złożenie sprzeciwu ma charakter bezwzględnie kasatoryjny, skutkuje bowiem uchyleniem kary porządkowej upomnienia. Prokurator bezpośrednio przełożony, po dokonaniu analizy argumentacji podniesionej w sprzeciwie, po uchyleniu kary porządkowej zgodnie z art. 149 § 4 Prawa o prokuraturze

1. zawiadamia prokuratora o uwzględnieniu sprzeciwu
2. przekazuje sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego
3. przekazuje sprawę za pośrednictwem rzecznika dyscyplinarnego do rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu. W niniejszym postępowaniu Prokurator Regionalny w Ł. zarządzeniem o sygnaturze RP III WOS [...] z dnia 25 listopada 2020 r. przekazał sprawę o sygnaturze PO IV WOS [...] do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, który to sąd wydaje orzeczenie dyscyplinarne od którego przysługuje odwołanie. Ustawodawca nie ograniczył sądowi dyscyplinarnemu kompetencji w zakresie oceny zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego, przy czym sąd dyscyplinarny nie jest związany w szczególności oceną przewinienia dyscyplinarnego jako deliktu mniejszej wagi, tym samym zaś może wymierzyć karę dyscyplinarną określoną w art. 142 § 1 Prawa o prokuraturze. Uwzględniając stopień winy obwinionej oraz stopień społecznej szkodliwości popełnionych deliktów dyscyplinarnych Sąd orzekł karę przeniesienia na

inne miejsce służbowe wskazując je w obszarze Prokuratury Regionalnej w R.

Na podstawie art. 166 Prawa o prokuraturze, Sąd kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Skarb Państwa.

a.s.